

GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEKLERİ İCRA KURULU

Kayıt sayısı: 1537

Kayıt tarihi: 12.01.2012

Tarih : 12.01.2012
Sayı : İK- BŞK / 9
Konu : NCTS uygulaması hk.

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ' NE
 Hükümet Meydanı 06100 Ulus / ANKARA

07.10.2009 tarih ve 27369 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Gümrük Yönetmeliğinin Geçici 2.maddesi gereğince özet beyan ve Gümrük beyannamesine ilişkin olarak sistemde gerekli değişikliklerin aşamalı olarak 01.01.2012 tarihine kadar tamamlanması gerekmekte olduğundan ve söz konusu çalışma kapsamında 26.12.2011 tarihinden başlayarak Gümrük idarelerinde yeni özet beyan sistemine geçilmiş, transit özet beyan devreden çıkartılmıştır.

1987 tarihli Ortak transit sözleşmesine dayanan Ortak Transit Rejimi; AB Ülkelerinin uyguladığı transit kurallarının komşuları olan EFTA Ülkelerince de uygulanmasını sağlayan ve ileriki yıllarda bu Ortak Transit Sistemine dâhil olmak isteyen tüm ülkelere de uygulanabilecek bir transit sistemidir.

Ortak Transit Rejimin amacı olan transit rejiminin hızlandırılması ve basitleştirilmesi işlemleri çerçevesinde transit beyannamesinin 1, 4, 5 nüshalarının kullanımına son verilmesi ve NCTS Sisteminin (Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemi) kullanılması zorunlu hale getirilmiştir.

Ülkemizin Ortak Transit Sözleşmesine taraf olması için 01.07.2012 tarihi, AB Komisyonu tarafından öngörülmüştür.

24.08.2011/28035 (mükerrer) tarih ve sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ortak Transit Yönetmeliğinin ulusal mevzuatımıza uyarlanması AB Komisyonu tarafından izlenecek ve duruma göre sözleşmeye taraf olabilmemiz için resmi davet yapılacağı bilinmektedir.

Uyum çalışmalarının bir sonucu olarak NCTS uygulamasının başladığı Gümrük İdarelerinde Transit beyannamesi ile Bilge Sisteminin Özet Beyan ve Detaylı Beyan modülerli de artık transit rejimi beyanları için kullanılamamaktadır.

NCTS Girişli sadece Asıl Sorumlu tarafından yapılabilmekte, Gümrük Müşaviri şifresi ile girilen NCTS formlarında asıl sorumlu hanesine taşımacı firmanın bilgilerinin girildiği durumda sistem hata vermektedir. Dolayısıyla NCTS formunun kesinlikle asıl sorumlu tarafından düzenleneceği anlaşılmaktadır.

GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEKLERİ İCRA KURULU

Duruma örnek olarak verecek olursak her türlü Gümrük işlemleri için **Götürü Teminat** sahibi bir firmanın Dolaylı Temsilcisi olan Gümrük Müşaviri, asıl sorumlu hanesine taşımacı firma bilgilerini yazdığı anda sistem hata vermekte ve Gümrük Kanunu hükümlerine göre yetkili olduğu bu işlemi yani Dolaylı Temsilci olarak beyanı yapamamaktadır. Yine örnek olarak NCTS Sisteminde Teminat türü olarak seçilebilecek **Götürü Teminat için herhangi bir tanımlama bulunmamaktadır.**

Transit rejimi beyanında gerçekleşen bu değişik uygulama sebebiyle birçok gümrük idaresinde kargaşa yaşanmaktadır.

NCTS ile uygulanmaya başlayan T1 beyanı ile meydana gelen sıkıntı, aksaklık ve uygulamada tespit etmiş bulunduğumuz sorunlar aşağıya çıkartılmıştır.

Ortak Transit Yönetmeliğinin 3-b maddesinde Asıl Sorumlu; 15. maddesinde asıl sorumlunun sorumlulukları; 16. maddesinde ise asıl sorumlunun yükümlülükleri ve 20. maddede transit beyannamesi ve **teminatı verecek kişinin asıl sorumlu olduğu hükmüne bağlanmıştır.**

NCTS işlemlerinden önceki uygulamada yurt dışından bir eşya geldiğinde bu eşyanın taşıma senedine göre asıl eşya sahibi belirlenmekte ve asıl eşya sahibinin veya yasal vekilinin eşya üzerinde tasarrufuna imkân verilerek transit beyannamesi açılmakta ve bu beyannamenin üzerinde de asıl sorumlu olarak teminatı veren kuruluşun adı yazılmaktaydı. Yeni uygulamada ise bir beyanname söz konusu olmadığından ve sadece asıl sorumlunun beyanı yeterli görüldüğünden, eşyanın gerçek sahibinin veya yasal vekilinin beyanı aranmaksızın sadece teminatın verilmiş olmasıyla transit işlemi bitirilmektedir. Gümrükteki eşya, asıl eşya sahibinin beyanı olmadan, asıl sorumlu olan teminat sahibinin isteği doğrultusunda nasıl hareket görüyor? NCTS ile uygulanmaya başlanan T1 beyanında mutlaka asıl eşya sahibinin beyanını gösteren bir modülün açılması mecburiyeti vardır.

-1- Taşıma senedi muhteviyatını 1 den fazla araçla taşımak istediğinizde sıkıntı oldukça büyükmektedir.

Şöyle ki;

Bir taşıma senedine kayıtlı 10 konteynır Proje Malzemesi muhteviyatı eşyanın 9 adedinin karayolu aracıyla taşınmasını örnek verecek olursak, mevzuat gereği beyanname (T1) açılmadan yükleme yapılamayacağından önce beyannamenin açılıp gümrük işlemlerinin tamamlanmasından sonra yükleme yapılması gerekmektedir.

a) Her bir aracın kaç kap ve ağırlık olarak ne kadar yükleyeceğini önceden kestirmek imkânsızdır.

b) Beyannamenin tescil edilebilmesi için taşıyıcı araç plakası gerektiğinden eşyaları taşıyacak araçların hazır bulundurulması ve gümrük işlemlerinin sonlandırılmasına kadar beklemesi gerekmektedir.

Ola ki beyannamenin muayene şekli kırmızı hat olarak belirlenmesi veya eşyanın transit taşınmasının veya ülke topraklarından transit geçirilmesinin bir kurum veya mercinin iznine tabi olduğunu düşünecek olursak, bu araçların yükleme yapabilmeleri için kaç gün bekleyeceğini hiç kimse önceden tahmin edemez ve yaşanacak kaosu da kimse engelleyemez.

GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEKLERİ İCRA KURULU

c) Asıl önemli sıkıntılardan biri **Teminat** miktarıdır. T1 düzenlenmesi aşamasında girilmesi gerektiğinden, aracın yükleyeceği eşya miktarına bağlı olarak vergiye esas kıymet belli olmadığından teminatın nasıl ve ne şekilde hesaplanıp beyan edileceği bir muammadır.

d) Global Teminat konusunda bir sıkıntıda; sistemde teminatı girip işlemlerin sonlanması muayene memurunca teminat onaylama aşamasına kadar geçen süre içerisinde mevcut teminat miktarı başka bir T1 e bağlanması söz konusu olduğundan işlemi bitip yüklemesi yapılan araca teminat kalmaması veya bakiyenin yeterli olmaması söz konusu olmaktadır. Bu da söz konusu T1 de tahakkuk ettirilmiş miktar kadar teminat bulunana kadar aracın gümrüklü sahada beklemesine sebebiyet vermektedir.

e) Güvenlik mühür numarası olmadan tescil işlemi yapılamamaktadır. Araçlar henüz yüklemeye alınmadan gözetim memurundan güvenlik mühür numarası rezerve ettirilip bu numara muayene memuru tarafından sisteme girilecek ve daha sonra (önceden nasıl hesaplanacağı bilinmeyen) teminat tutarı sistem üzerinde onaylandıktan sonra T1 belgesi tescil edilmiş olacaktır. Böyle bir sistemin ne derece sağlıklı olacağı zihinlerde bir soru işareti yaratmaktadır.

f) T1 düzenlemesinde geçici depolama yerine (liman sahası, antrepo) alınmış olan eşyanın stok miktarından aracın yükleyeceği kadar miktar veya kalem seçilmesinde hatalar meydana gelmektedir. Antrepo stoklarından düşüm yapılamamakta liman ambarında ise düşümde adet hatası vermektedir.

-2- Her bir T1 belgesi için belirlenmiş olan maktu damga vergisi sistemsal olarak sorgulanmadığından ve beyanname numarası bazında ödenemediğinden global olarak yatırılmak suretiyle muayene memuru tarafından manüel olarak takip edilmekte bu da olası suiistimallere olanak sağlayacağından muayene memuruna ek bir sorumluluk ve külfet getirmektedir

-3- Hayvan Sağlığı Zabıtası ve Kanunu konusu eşyaların transit edilmesinde her bir beyanname bir rapora bağlanarak bir adet rapor ücreti ve beher araç için dezenfeksiyon ücreti ödenirken, bu düzenlemeyle her bir T1 belgesi beyanname sayıldığından her bir T1 belgesi için rapor her araç içinde dezenfeksiyon belgesi düzenlenmektedir. Bir rapor bedeli 2011 yılı için 150,00 TL olduğu düşünülecek olursa 10 araçlık bir Beyannameye 150,00 TL rapor ücreti ödenirken, şimdi 10 araç için 1.500,00 TL ödenmek suretiyle transiter veya taşıyıcı firmaya oldukça büyük bir külfet getirmektedir. Zaten yeteri kadar fahiş fiyatlarla hizmet veren liman işletmeleri ve gemi acentelerinden sonra birde bu tür masrafları ödemek zorunda bırakılan yurt dışındaki alıcılar bu durumdan oldukça muzdarip olduğundan transit yüklerin başka limanlara kayması kaçınılmaz hale gelecektir. Hal böyle iken tarımı da bitme noktasına gelen başta Mersin limanı olmak üzere diğer tüm limanlarda büyük bir gelir kaybı olacaktır. Bu durumun ülke ekonomisine vereceği zararda malumunuzdur.

GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEKLERİ İCRA KURULU

Bu aksaklık, sıkıntı ve sızlanmaların tek bir çözüm yolu vardır;

Birden fazla taşıtlarla (kara ve demir yolu) yapılacak transit taşımaların daha önceden olduğu gibi TCGB ana beyanname ya bağlanıp beyannamenin tüm gümrük işlemleri sonlandırıldıktan (Muayene, tahakkuk, teminat, damga vergisi vs) sonra her bir araç için T1 düzenlenmesi veya bir T1 belgesinin sistem üzerinde ana beyanname gibi kullanılarak işlemlerinin sonlandırılması akabinde ana T1 belgesi üzerinden her araç için gene T1 belgesi düzenlemek suretiyle transit işlemi gerçekleştirilebilir.

Zaten konu ile ilgili 2010/20 sayılı genelgenin 2011/6 sayılı genelge ile değişik 11-b maddesinde birden fazla araçla yapılan taşımalarda, ana beyanname kullanılmasına imkan verilmiş, Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğünün Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine hitaben yayınlamış olduğu 27.12.2011 tarih ve 04476 sayılı yazılarında ilgili genelgeye atıfta bulunarak **“taşımanın birden fazla araçla yapılması durumunda, ana beyanname belirlenen teminatı verecek kişinin taşımayı yapacak olan firmadan / firmalardan farklı olması halinde, teminatı verecek kişi tarafından taşımayı yapacak her bir firma için ilgili gümrük idaresine bir taahhütname verilmesi gerekmektedir”** olduğu talimatlandırılmıştır.

Bundan da, birden fazla araçla yapılacak taşımaların ana beyanname ile işlem yapılmasının mümkün olacağı yorumu çıkmaktadır.

Bahsi geçen NCTS sisteminde eksiklikler tamamlanana kadar 1-4-5 Transit Rejimi Beyannamesi ve bununla bağlantılı olarak Bilge Sisteminin Özet Beyan ve Detaylı Beyan modüllerinin NCTS sistemi ile birlikte eş zamanlı olarak yürütülmesi olası işgücü ve maddi kayıpların önüne geçeceğini öngörmekteyiz.

Konunun önem ve hassasiyetine binaen bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

İsmail BAYKAL
Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Orhan KATTAŞ
Bursa Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Taşkın DALAY
İzmir Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Abdulbaki ŞİMŞEK
Mersin Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı